

Interpelláció és indítvány a DMKE. közgyűlésén a Gallovich-ügyben.

(Saját tudósítónktól.) A Demke december 30-án összehívott közgyűlése elé a héten dr. Kószó Istvántól egy interpelláció, dr. Kószótól, Várhelyi Józseftől, Zadravec Istvántól és dr. Lippay Györgytől egy indítvány érkezett. Kószó az iránt intéz kérdést az elnökséghez, hogy miért nem tartották meg az igazgatósági üléseket, miként gyakorolták az egyesület működésének ellenőrzését, mit oldott meg az ügyvezető-alelnök kulturprogramjából, mi történt a Gallovich Jenő elleni fegyelmi ügyvel és miért nem történt meg az ügyben a bírói ítélet után az érdemleges intézkedés? Az indítvány arra kér határozatot, hogy Gallovich főtitkár köteles legyen állását azonnal elfoglalni és az ügyvezető-alelnök szüntesse meg működését.

Az indítvány és interpelláció körül — a jelekből ítélve — nagy vita fog támadni nemcsak a Demke közgyűlésén, hanem az elnöki tanács és az igazgatóság ülésén is. A két érdekes akta a következőképp hangzik:

A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület tekintetes elnökségéhez

Szegeden.

Miután az utóbbi időben a Demke ügyeinek intézésében nagy közönyösség volt tapasztalható, miután az alapszabály intézkedései betartva nem lettek, miután az egyesület ügykezelése és ellenőrzése céljából tartani kötelezett negyedévi igazgatósági ülések annyira elmaradtak, hogy tudtommal egy év alatt csak egy ülés volt, közgyűlés pedig 1916 október 22-ike óta máig nem volt, pedig annak idején ügyvezető elnöki állás azért szerveztetett, hogy az alapszabályok betartásáért felelős egyén álljon a Demke adminisztrációja élén, tehát tisztelettel kérdem az Elnökséget:

1. mi az oka annak, hogy a Demke a múlt

évben negyedévi igazgatósági üléseit nem tartotta meg?

2. Az igazgatósági gyűlés hatáskörébe tartozó ügyeket s különösen az egyesület működésének ellenőrzését miként gyakorolta?

3. Az ügyvezető elnök ur mivel indokolja ezen eljárását és mit oldott meg a Demke igazgatósága elé terjesztett kulturprogramjából?

4. A Gallovich Jenő elleni fegyelmi ügyvel mi történt, miután annak elmozdítása az akkor hozott bírói ítélet alapján lett kimondva, de ezen bírói ítélet megváltoztatván a fegyelmi eljárás során hozott határozat feloldatott?

5. Miért nem történt ezen ügyben a bírói ítélet jogerőre emelkedése után érdemleges intézkedés?

Szegeden, 1917. december 18. Tisztelettel: Dr. Kószó István, a Demke tagja.

A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület tekintetes elnökségéhez

Szegeden.

Miután Gallovich Jenő elleni fegyelmi eljárás folyamán hozott határozatok hatóságilag megsemmisítettek, miután az ellene indított büntető eljárás érdemi határozattal jogerős felmentő ítélettel nyert befejezést és miután az ügyvezető elnöki állás azon okból szerveztetett, mert a főtitkár, mint ügyvezető elnök tiszti működésében a fenti okokból akadályozva volt, tisztelettel indítványozzuk:

Méltóztassék Gallovich Jenő főtitkárt arra utasítani, hogy állását azonnal foglalja el, működését kezdje meg és az ügyvezető elnöki teendőket végezze, annak illetményeit folyósítsa, az ideiglenes ügyvezető működését szüntesse be és annak illetményeit állítsa be.

Kérjük indítványunkat közgyűlés elé terjeszteni és érdemi javaslattal ellátva azonnal tárgyalni. Szegeden, 1917 évi decem. 17-én. Dr. Kószó István, Várhelyi József, Zadravec István, dr. Lippay György.

28 millió korona értékű bor termett az idén Szeged határában.

— Bortermésünk az utolsó tíz év alatt. —

Szeged város mezőgazdasági termelésében a szőlő jelentős helyet foglal el már évtizedek óta. Egy 40 holdas kisgazdának, kinek csak 4—5 hold szőlője volt, ha szőlőtermése sikerült, mindig vetekedett bortermésével elért jövedelme, birtoka többi részéből elért jövedelmével. Múltán volt tehát becses a kisgazdának a szőlőbirtoka, amely után olyan szép jövedelme származott, amely megkészszerelte földbirtoka évi bevételeit.

Ez volt a helyzet körülbelül 1908-ig, amely az utolsó jótermésű esztendőnk volt. Ebben az évben Szeged határában bortermésünk 106.237 hektóliteret tett ki, sem az előtt, sem azóta ilyen termésünk nem volt. Évi termésünk átlaga 50—60 ezer hektóliter között szokott változni. A gyengébb években, például 1910-ben bortermésünk 30.710 hektóliterre apadt le, míg 1915-ben már 10.668, 1916-ban 4747 hektóliterre csökkent.

Az utolsó évek szomorú tapasztalatai és a már évek óta tartó igen rossz termések úgy Szeged város, mint az egész Alföld homoki szőlőbirtokosait válságos helyzetbe sodorták. Miután éveken át olyan silány eredménnyel fizetett a szőlő, amely az évi munkabért és az adót sem fedőzte, miután a peronoszpóra és szőlőmoly oly mértékben pusztított, hogy kétséges volt a küzdelem sikeres felvétele a fenyegető veszedelemmel szemben: a szőlőbirtokosoknál az az elhatározás érlelődött meg, hogy szőlőműveléssel tovább foglalkozni nem gazdaságos munka, a szőlőt ki kell dobni s vissza kell térni a rozs, a kukorica és burgonya termeléséhez.

Még kényszerítőbb volt a helyzet azokra, akik kizárólagos szőlőbirtokosok voltak, akiknél tehát a szőlőtermés elmaradását más termelési ág esetleges sikere nem paralizálhatta. Ezek szőlőbirtokukon egyenesen tudni igye-

keztek. Innen van az, hogy a szőlőbirtok értéke az utóbbi években erélyen hanyatlásnak indult. Már ez előtt tíz évvel egy hold szőlő földrajzi értéke 4—5 ezer korona között változott, már 1913-ban, a háborút közvetlen megelőző esztendőben 2000 koronáért tomeges volt a kínalat. A tanyai kisgazdák pedig már hozzászoktak látni a szőlő kiborgatásához és hogy ez nagyobb mérvűket nem űrt, csak a köznevelő világháborúnak restet tulajdonítani, amely a legrosszabb ép-készlet embert a harchoz szelítette.

Ezt az igen nehéz és válságos helyzetet az 1917. év terméseredményei alaposan és előnyösen megváltoztatták. Az idei bortermésünk eredménye felülhaladta az utóbbi évek termés-eredményeit és nem marad nagyon messze az 1908. év eredményétől sem. Idei bortermésünk nevezetesen 70.483 hektóliter. Értékben azonban nemcsak, hogy eléri az 1908. évi termésének értékét, de azt természetesen fölül is méri. Kilenc év előtt ugyanis 36—40 fillér volt a literje. Ha a legmagasabb árat, hektóliterenként 40 koronát vesszük számításba 1908-as bortermésünk értéke 4 millió 249 ezer 480 korona volt.

Ma a bor átlagára hektóliterenként 400 korona, vagy ezt majdnem eléri. Ha átlag számításnak ezt az árat vesszük alapul, akkor idei 70 ezer hektoliternyi bortermésünk értéke 28 millió koronát képvisel. Vagyis idei kevesebb bortermésünk kétszer nagyobb értéket képvisel, mint 36 ezer hektóliterrel több termésünk kilenc évvel ezelőtt. Persze végtelenül tévedne, aki azt gondolná, hogy ez a 28 millió korona kétszer annyi értéket is képvisel, mint a kilenc évvel ezelőtti kevesebb jövedelmünk. A pénz vásárló képessége, ugyanis közvélemény szerint majdnem a tízszeresével csökkent. Akkor van tehát csak örülni valónk, hogy akinek adóssága van a múltból, azt ma könnyen kifizeti.

Alljon itt egy kimutatás Szeged város utolsó tíz évi bortermésének eredményeiről:

Év	Bortermésünk hektoliterekben	Állami borfogyasztási adóba befolyt
1907	51.200	401.214 korona
1908	106.237	408.522 "
1909	48.774	512.122 "
1910	30.710	522.307 "
1911	34.523	438.820 "
1912	39.690	414.191 "
1913	93.590	316.040 "
1914	11.200	355.258 "
1915	10.668	314.165 "
1916	4.747	200.071 "
1917	70.408	—

A városi borfogyasztási pótlékban befolyt 1906. évben 68.646 korona; már 1915. évben csak 14.297 korona folyt be. Az idei jobb termés majd csak a jövő évben fogja éreztetni hatását a városi pótlék emelkedésében.

Hadifoglyok gyűlése Moszkvában

Kopenhága, december 20. A Pravda Oroszországban levő hadifoglyoknak Moszkvában megtartott gyűléséről közölt tudósítást, amelyet Siklovsky maximalista hívott össze és amelyen ő maga is elnökölt. Ezen a gyűlésen több hadifogoly magyar és német nyelven beszélt. Végezetül pedig a gyűlés rezolúciót fogadott el, amely azt mondja, hogy a véres és emberirtó háborút a nagytőke érdekében indították meg és ez a háború a munkásság és parasztság érdekei ellen irányult.

„A Modiano-Clubspecialité“

sodorni való szivarkapapírnak ára ma 30 fillér.

1 könyvecskében 60 lap van.

Minden könyvecskén rajta van a védjegy

és a gyáros aláírása

S. Modiano